

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра «Дизайн»
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППВ02.2 СОЦІОЛОГІЯ МІСТА

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Архітектура та містобудування
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: другий (магістерський) рівень

Затверджено на засіданні кафедри
«Дизайн»
(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 20.08.2019 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>СОЦІОЛОГІЯ МІСТА (Вибіркова)</i>
Рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський) рівень</i>
Викладач	<i>Гой Богдан Володимирович, доцент, кандидат архітектури</i>
Контактна інформація викладача	тел.: +380(61)7698509, +380(61)7698360 e-mail: kafedra_designer@zntu.edu.ua
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>Предметна аудиторія кафедри</i>
Обсяг дисципліни	<i>Кількість годин 90, кредитів 3, розподіл годин (14 лекції, 16 практичні, 60 самостійна робота), вид контролю залік.</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Вивчення курсу «Соціологія міста» ґрунтується на матеріалах нормативних дисциплін бакалаврського рівня підготовки, таких як економічна теорія, історія містобудування, та інших, формує важливі додаткові навички, необхідні для вивчення міського простору	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Загальні компетентності: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК05. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК06. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Фахові компетентності: . С(Ф)К01 Розуміння сучасної методології наукової діяльності, формування навичок науково-дослідної роботи: опанування системою знань про методологію, основні елементи, етапи, методи дослідження наукових явищ, щодо процесу підготовки і написання наукових праць в цілому та у вищому навчальному закладі, зокрема С(Ф)К06. Здатність до розуміння теорії містобудування: формування систем розселення, районного планування, урбаністики, структури генерального плану, економіки містобудівних систем, благоустрою та інженерному обладнанню територій, реновації територій, естетики архітектурно-містобудівного середовища. С(Ф)К07. Знання та науково-теоретичне розуміння особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в мистецтві, архітектурі, містобудуванні та дизайні України та зарубіжних країн у національному та регіональному контексті С(Ф)К11. Здатність до системного аналізу і оцінки природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного експериментального концептуального проектування та моделювання, при проведенні натурного обстеження, обмірних і геодезичних робіт, при розрахунку балансу території, структури населення, мереж культурно-побутового обслуговування.</p> <p>Очікувані програмні результати навчання ПРН1. Реалізувати знання основних понять, термінів і значень, професійної мови спілкування в сфері архітектури та містобудування: теорії архітектури, реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів, ландшафтної архітектури, інформаційних технологій в архітектурі. ПРН2. Володіти логікою та методологією наукового пізнання, розвивати теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування архітектурно-містобудівного та ландшафтнього середовища. ПРН15. Формувати концепції і теоретичні засади в галузі природничих, гуманітарних і технічних наук при аналізі і прийнятті рішень в сфері архітектури і містобудування.</p>	
4. Мета вивчення навчальної дисципліни	
вивчення дисципліни «Соціологія міста» є: дати цілісне уявлення про історію урбанології та основні віхи в теоретичному осмисленні міста і розвитку міських досліджень, а також культурологічному та цивілізаційному зрізі міст.	

5. Завдання вивчення дисципліни

- познайомити магістрів з основними віхами в розвитку соціологічної теорії міста і урбаністичних досліджень;
- уявити класичні теорії міста, урбанізації та урбанізму в контексті їх загальнотеоретичних і методологічних основ;
- познайомити з класичними зразками міських досліджень;
- представити основні культурологічні концепції з ухилів в культурологію міста, міське середовище, міський спосіб виробництва культурних цінностей.

6. Зміст навчальної дисципліни

Цілісне уявлення про історію урбанології та основні віхи в теоретичному осмисленні міста і розвитку міських досліджень, а також культурологічному та цивілізаційному зрізі міст. Знайомство з основними віхами в розвитку соціологічної теорії міста і урбаністичних досліджень; класичні теорії міста, урбанізації та урбанізму в контексті їх загальнотеоретичних і методологічних основ; класичні зразки міських досліджень; основні культурологічні концепції в культурології міста, міське середовище, міський спосіб виробництва культурних цінностей.

Модуль 1 Місто як об'єкт вивчення: історія, теорія, методи

Змістовий модуль 1 Класична теорія західної соціології містобудування

Тема 1 Теорія міста в структурі загальної соціології

Проблема дефініції «місто», підстави визначення міста. Класифікація концепту «міста». Історія виникнення міста. Українське місто від Магдебурзького права до сьогодні.

Тема 2 Основні теорії виникнення та розвитку міст

Етнотериторіальна теорія. Теорія східного деспотизму. Теорія міста-держави. Бургова теорія. Економічна теорія. Соціокультурна теорія. Типологія міст.

Тема 3 Класична соціологічна теорія XX-XXI ст. про місто

М. Вебер: місто як особливий тип соціальних відносин. Э. Дюркгейм: суспільний розподіл праці і розвиток міст. Ф. Тенніс: місто як «суспільна» соціальність. Чиказька школа соціальної екології. Місто як середовище існування.

Тема 4 Культура міст та місто в культурі: діалектика взаємозв'язків

Льюїс Мамфорд: сутність міста. Місто як феномен соціокультурного розвитку. Специфіка соціокультурного середовища міста. Сприйняття соціокультурного середовища. Міська культура: тенденції розвитку. Місто як соціокультурний організм цивілізації. Місто як простір соціальної взаємодії. Сегрегація і поляризація в соціальній взаємодії міста. Місто як фактор переходу до цивілізації і необхідний конструкт її системного розвитку.

Змістовий модуль 2 Соціальний простір міста: управлінський потенціал

Тема 5 Міський соціум

Спільність по поселенню. Психологічна основа, та індивідуальність великого міста. Сутність блазірованості великого міста. Багатоаспектність аналізу міського соціуму. Територіально-поселенський аспект. Демографічний аспект території.

Економічний аспект. Містобудівний аспект. Психологічний аспект. Семіотичний аспект. Філософсько-методологічний аспект. Соціологічний аспект.

Тема 6 Місто як соціальний текст конструювання образу міста. Творче місто

Вступні положення до вивчення міста як соціального тексту. «Писання» міста: символічне маркування міського простору, проектування «ідентичностей» на місто. Тексти про місто – конструювання образу міста. «Прочитання» міста, відображеного в ідентичностях.

Тема 7 Тенденції та колізії розвитку міста в епоху глобалізації. Місто майбутнього

Глобалізація і міста: головні тенденції розвитку. Основні варіанти постіндустріальної міської системи. Типи «інформаційного міста».

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації	Кількість годин
---------	------------	-------------------	-----------------

		навчання	
1.	Тема 1. Теорія міста в структурі загальної соціології.	Лекція, семінари	4
2	Тема 2. Основні теорії виникнення та розвитку міст	Лекція, семінари	4
3.	Тема 3 Класична соціологічна теорія XX-XXI ст. про місто	Лекція, семінари	4
4.	Тема 4 Культура міст та місто в культурі: діалектика взаємозв'язків	Лекція, семінари	4
5.	Тема 5. Міський соціум	Лекція, семінари	4
6	Тема 6. Місто як соціальний текст конструювання образу міста. Творче місто	Лекція, семінари	4
7	Тема 7 Тенденції та колізії розвитку міста в епоху глобалізації. Місто майбутнього	Лекція, семінари	6
	Разом		30

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Теорія міста в структурі загальної соціології	8
2	Тема 2 Основні теорії виникнення та розвитку міст	8
3	Тема 3 Класична соціологічна теорія XX-XXI ст. про місто	8
4	Тема 4 Культура міст та місто в культурі: діалектика взаємозв'язків	8
5	Тема 5 Міський соціум	8
6	Тема 6 Місто як соціальний текст конструювання образу міста. Творче місто	10
7	Тема 7 Тенденції та колізії розвитку міста в епоху глобалізації. Місто майбутнього	10
	Разом	60

9. Система та критерії оцінювання курсу

Навчальна дисципліна «СОЦІОЛОГІЯ МІСТА» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з двох модулів, та 4-х змістових модулів. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою за накопичувальною системою.

Форми поточного контролю:

- конспектування лекцій;
- усна відповідь на практичному занятті;
- написання реферату;
- виконання завдань для самостійної роботи.

Модульний контроль: результат вивчення кожного модуля складає підсумок всіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль знань: - залік і у другому семестрі іспит проводиться у форми усної відповіді на запитання екзаменаційних білетів.

10. Політика курсу

Студент повинен використовувати знання з «СОЦІОЛОГІЯ МІСТА» для змоги представити основні культурологічні концепції з ухилів в культурологію міста, міське середовище, міський спосіб виробництва культурних цінностей